

YEREL HALKIN GÖZÜYLE TURİZMDE SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK: GOLF TURİZM ÖRNEĞİ¹

Hanife GÜNDÜZ

ÖZET

Turizm amaçlı yapılan faaliyetler doğrudan ya da dolaylı olarak çevreyi etkilemektedir. Turizm faaliyetlerinin ilk ortaya çıktığı yıllarda çevre sorunlarına ve doğal kaynak kullanımına dikkat edilmeden en yüksek kar elde edilmeye çalışılmıştır. Ancak yıllar geçtikçe turizm kaynaklı çevre kirliliğinin artması, kontrolsüz yapılaşma, altyapı problemleri kaynakların ve çevrenin büyük ölçüde zarar görmesine neden olmuştur. Çevre sorunlarının önüne geçmek ve sorunları en aza indirmek için sürdürülebilir turizm kavramı ortaya çıkmıştır. Sürdürülebilir turizm; bugünkü turizm faaliyetlerinin olduğu gibi gelecek kuşaklara taşınmasıdır.

Golf turizmi çevreden beslenirken aynı zamanda çevreyi de etkilemektedir. Golf turizminin sürdürülebilir gelişime etkisi farklı çevrelerce farklı yorumlanabilmektedir. Golf turizm işletmecileri golf turizminin diğer turizm çeşitlerine göre daha sürdürülebilir olduğunu savunmakla birlikte çevreciler buna karşı çıkmaktadır. Bu tartışmanın en önemli paydaşı aynı zamanda yerel halktır. Yerel halkın tutumu ve davranışı sürdürülebilirliği uzun vadede sağlayacaktır. Bu nedenle çalışmamızda yerel halkın golf turizmi ile ilgili algısının ortaya konması amaçlanmaktadır. Ülkemizin en önemli golf destinasyonu olan Antalya'nın Belek Bölgesi seçilmiş ve bölgedeki yerel halka anket uygulanmıştır. Yapılan anketle sürdürülebilir gelişim kapsamında yerel halkın golf turizmi algısı ölçülmeye çalışılmıştır. Anket verilerinin yorumlanmasında Güvenilirlik Analizi, Faktör Analizi, Korelasyon Analizi, t-testi ve Varyans Analizinden yararlanılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Sürdürülebilir Turizm, Golf Turizmi, Belek Bölgesi

SUSTAINABILITY IN TOURISM FROM THE LOCAL PEOPLE'S POINT OF VIEW: THE CASE OF GOLF TOURISM

ABSTRACT

Tourism activities affect the environment directly or indirectly. In the first years of tourism people tried to get high benefits regardless the environmental problems or usage of natural resources. However; over the years, increase in pollution originating from tourism, unrestrained structuring and substructure problems had a harmful effect on the environment and resources. In order to minimize and prevent environmental problems, the concept of sustainable tourism came forth. Sustainable tourism means; passing on today's tourism activities to next generation.

Golf tourism affects the environment while being fed by it. The effect of golf tourism to the sustainable development can be interpreted differently by several communities. Golf tourism establishments argue that golf tourism is more sustainable than other types of tourism while environmentalists oppose this. One of the most important stakeholder of this discussion is also the local population. The attitude and behavior of the local people will provide sustainability in the long run. For this reason it is aimed to reveal the perception of local people about golf tourism in our work. Therefore Belek region of Antalya, the most important golf destination of our country, was selected and a questionnaire was applied to the local people in the region. With this questionnaire, it is aimed to measure local people's perception of golf tourism. Reliability Analysis, Factor Analysis, Correlation Analysis, t test and Analysis of Variance were used in interpreting the questionnaire data. **Key Words:** Sustainable Tourism, Golf Tourism, Belek Region

¹ Bu çalışma Süleyman Demirel Üniversitesi İşletme ABD'nde yazılan "Sürdürülebilir Turizm Değerleri Kapsamında Yerel Halkın Golf Turizmi Algısı: Antalya Belek Örneği" başlıklı yüksek lisans tezinden türetilmiştir

GİRİŞ

Turizmde sürdürülebilirlik; doğal, tarihi, kültürel, sosyal ve estetik değerlerin korunup geliştirilmesini ve geleceğe taşınabilmesini ifade etmektedir. Turizmin gelişiminde en önemli faktör korumacılık yaklaşımıdır ve sürdürülebilir turizmin gelişimi doğal alanların korunması, yenilenmesi ve ekolojik dengenin sağlanması ile mümkün olabilecektir (Çalışkan, 2011: 32).

McColl ve Moisey (2008) sürdürülebilir turizmi: “İşletme politika ve kararlarında çevresel ve kültürel etkilere duyarlı aynı zamanda yerel halkın bu konudaki kararlarına saygı duyan bir turizm çeşidi” olarak tanımlamışlardır. Ülkenin ekonomisine ulusal ve uluslararası alanda büyük katkı sağlayan turizm, kültürel ve sosyal kalkınmanın geliştirilmesine yardımcı olan önemli sektörlerden biridir. Turizm faaliyetleri; ülkelerin özgün değerlerini kullanırken aynı zamanda istihdam sağlar, bölgelerarası gelişimi dengeler, yatırım alternatifleri oluşturur, kırsal alanların gelişimine katkı sağlar. Olumlu etkilerinin yanı sıra turizm faaliyetleri düzgün planlanmadığı zaman doğal ve kültürel hayatı bozmakta ve çevre kirliliğine neden olabilmektedir. Sürdürülebilir turizm kavramı tüm bu boyutların önüne geçmeyi amaçlamaktadır (Kuter- Ünal, 2009: 146).

Sürdürülebilir turizmin en önemli paydaşlarından biri yerel halktır. Yerel kalkın konuyu anlaması, özümsemesi, uygulaması ve sürdürmesi gerekmektedir. Bir bölgede turizm faaliyetleri gerçekleştirilirken plansız hareket edilirse yerel halk tarafından toplumsal bir tepki oluşur (İzgi, 2007: 47). Bir bölge turizme yöneldiğinde o bölgedeki yerel halkın yaşam kalitesi radikal değişikliklere uğrar. Bu değişiklikler yerel halk tarafından daha çok olumsuz şekilde algılanır. Çünkü turizmle birlikte bölge kalabalıklaşır, trafik yoğunlaşır, doğal kaynaklarda bozulma meydana gelebilir, suç oranları artabilir. Bunların yanı sıra turizm yerel halkın aile ilişkileri ve geleneksel yaşam şekillerinde de değişiklikler yaratabilir. Yerel halkın ekonomik geçim kaynaklarına, ekolojik dengeye, yaşam alanlarına, vb. unsurlara zarar verebilir. Turizmle birlikte dışarıdan alınan göç ve ziyaretçiler bölgenin taşıma kapasitesini aşmasına neden olabilir. Ancak turizm yerel halkı sadece olumsuz anlamda etkilemez. Yeni iş olanakları yaratır, unutulmaya yüz tutmuş eski bölgelerin canlanmasına katkı sağlar, sosyal yaşamı geliştirebilir. Yerel halk ve ziyaretçiler arasındaki ilişki kültürler arası etkileşim sağladığı gibi kültürler arası yozlaşmaya da sebep olabilmektedir (Ambroz, 2008:66). Tüm bu nedenlerden dolayı yerel halk sürdürülebilir turizmin en önemli paydaşlarından biridir.

Sürdürülebilir gelişme kapsamında golf turizmi ise çok fazla tartışmaya neden olmaktadır. Bunun nedeni golf turizminin yapılabilmesi için geniş ve açık saha alanlarına gerek duyulmasıdır. (Çakıcı, 2002: 34). Golf turizmi kapsadığı alan, kullandığı doğal kaynaklar ve enerjiler bakımından diğer turizm alanlarına oranla daha çok çevreye muhtaçtır. Varlığını sürdürürebilmek için muhtaç olduğu kaynaklarını geleceğe taşıması gereklidir. Bu nedenle golf turizmi yatırımcıları ve sağlayıcıları golf turizminin sürdürülebilir gelişmeye önemli katkı sağladığını düşünmektedirler. Ancak buna karşılık çevre örgütleri golf turizminin geniş alanlara yayılmasından dolayı çok fazla çevresel tahribata neden olduğunu düşünmektedirler. Ayrıca golf turizminin doğal kaynak kullanımı, enerji tüketimi, golf sahalarının bakımı ve tesislerin temizliği için kimyasal kullanımları vb. nedenlerden dolayı sürdürülebilir gelişmeye olan katkıları tartışılmaktadır.

Tüm bu tartışmalardan yola çıkarak bu çalışmada turizmde sürdürülebilir gelişme kapsamında yerel halkın golf turizmine yönelik algılarının ortaya konması amaçlanmaktadır. Bu amaçla, Antalya Belek Bölgesi Türkiye'nin golf turizm merkezi olması nedeni ile çalışma evreni olarak tercih edilmiştir. Anket verilerinin yorumlanmasında güvenilirlik analizi, faktör analizi, Anova Testi, t-testi, Korelasyon Analizlerinden yararlanılmıştır.

TURİZMDE SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK

İnsanların doğayı istedikleri gibi kendi yararlarına kullanabilecekleri görüşü 1950’lerde değişerek sürdürülebilirlik kavramının ortaya çıkmasına zemin hazırlamıştır (Barrow, 2006: 79). Sürdürülebilirlik kavramı; doğal kaynakların bozulması ya da yok olması sonucunda ülkelerin ekonomik ve sosyal gelişmelerinin kötüleşmesinden duyulan endişenin bir sonucu olarak ortaya çıkmıştır. Söz konusu sorunların küresel boyutta olması, tüm ülkelerin sorunlarına yönelik ortak politikalar geliştirmenin gerekliliğini ön plana çıkarmıştır (Akıncı- Akıncı, 2010: 194).

BM Çevre Programı (UNEP: United Nation Environment Program) ve WCED (World Commission on Environment and Development) tarafından hazırlanan “Ortak Geleceğimiz” adlı rapor 1987 yılında yayınlanmıştır. Raporun yayınlanmasının ardından çevre, sürdürülebilirlik ve sürdürülebilir kalkınma kavramları küresel düzeyde önem kazanmaya başlamıştır (Koçaslan, 2010: 53). Geleceğe yönelik sürdürülebilir kalkınma, sürdürülebilir çevre kavramlarının en önemli parçası sürdürülebilir turizmin varlığıdır. Çevreyle bütünleşik bir yapıya sahip olan turizm çevreden etkilenirken çevreyi de etkilemektedir. Bu durumda sürdürülebilir turizm kavramını ön plana çıkarmaktadır. McColl ve Moisey (2008)’e göre sürdürülebilir turizm; turizm sektörünün uzun zaman çerçevesinde nasıl korunacağı sorusuna cevap aramaktadır. Bu süreçte işletmelerin kendilerini uzun süre koruyacakları bir yönetim anlayışı oluşturulmalı ve bu sürece büyük ve küçük tüm işletmeler dâhil olmalıdır. İşletmeler ziyaretçilere en iyi hizmeti vermelidir. Ayrıca işletmelerin varlıklarının korunmasının yanı sıra ekonomik fırsatlar geliştirilmeli, doğal ve kültürel miras korunmalı ve yaşam kalitesinin devamlılığı sağlanmalıdır. WTO sürdürülebilir turizmi şu şekilde tanımlamıştır; “*Turistlerin ve yerel halkın gereksinimlerinin gelecek kuşakların gereksinimlerinden ödün verilmeden karşılanmasıdır*” (WTO, 1998: 21-36). Kahraman ve Türkay (2004)’e göre sürdürülebilir turizm, çevre değerlerinin, toplum ve kültürün, gelişen turizmin kurbanı değil, bu gelişmelerden faydalananlar tarafından yürütülen bir üretim biçimidir.

Sürdürülebilir turizm, turizm olayını oluşturan varlıkların ve etkenlerin nicelik ve niteliklerini kaybetmeden sürekliliklerinin sağlanmasıdır. Turizm hareketlerinin artması; ekolojik, jeolojik ve estetik problemlerin de ortaya çıkmasına neden olmaktadır. Gerekli önlemler alınmazsa turizmde sürdürülebilirlik olanakları ortadan kalkabilir (Gündüz, 2004: 60-62). Turizm dünyada en hızlı büyüyen sektörler arasında yer almakta, doğal ve kültürel kaynaklara bağımlı olarak gelişimini sürdürmektedir. Dolayısıyla, bu kaynakların zarar gördüğü bir ortamda turizmden bahsedilemez. Bu nedenle turizm açısından sürdürülebilirlik kavramı büyük önem taşımaktadır. Turizmde sürdürülebilir gelişmenin sağlanabilmesi için turistik bölgelerin doğal, kültürel, tarihi, kaynaklarının, temel ekolojik süreçlerinin ve biyolojik çeşitliliklerinin zarar görmemesi ve devamının sağlanabilmesi çok önemlidir (Demir-Çevirgen, 2006: 99).

Turizmde ekolojik, sosyo-kültürel ve ekonomik boyutla ele alınması gereken sürdürülebilirlik hareketi (Castellani, 2010: 29-30) turizmin ekonomiye ve çevreye olan etkileri ile ilgili bilinci artırmayı, bölgenin kalkınmasını sağlamayı, bölgede yaşayan toplumun yaşam kalitesini desteklemeyi, ziyaretçilerin yüksek kalitede hizmet almasını sağlamayı amaçlamaktadır (Özkök ve Gümüş, 2009: 54-55). Turizmin çevre üzerinde bozulmalara neden olması kendi varlığını da tehlikeye atması anlamına gelmektedir. Turizm çevresel değerleri geliştirmesi ve zenginleştirmesi ile kendi sürdürülebilirliğini sağlama yolunda önemli bir adım atmış olur. Her sektörde olduğu gibi turizm sektöründe de iyi yönetilmediği takdirde çevre üzerinde olumsuz etkiler ve tahribatlar artmaktadır (Güneş, 2011: 45).

Turizmin sürdürülebilir olması için, turizm bölgesinin taşıma kapasitesi, ekolojik sistemlerinin kaldırabileceği limitler belirlenmeli, bölge bu çerçevede içinde yönetilmeli, biyo-

çeşitliliğin korunması sağlanmalıdır. Turizmin çok hızlı gelişmesi çevreye zarar verirken, doğal kaynakların tükenmesi ile birlikte turizmin en önemli varlığı ortadan kalmakta ve bölgenin çekiciliğini azaltmaktadır (Seyhan-Yılmaz, 2010: 53).

Turizmin çevre ile ilişkisinde çevresel planlama, taşıma kapasitesi, çevresel etki değerlendirmesi ve çevre mevzuatı dikkate alınarak düzenlemeler yapılmalıdır. Çevresel bozulmanın önlenmesinde en önemli etki turizm bölgelerinde turizmin sınırlandırılması olacaktır. Sınırlandırmadan kasıt turizm bölgesinin ne büyüklükte bir turizm faaliyetini kaldırılabilirliğinin önceden hesaplanarak ortaya konmasıdır (Kahraman-Türkay, 2004: 49-52). Turizm gelişiminin sınırlandırılması, destinasyonun doğal kaynaklarının ve kültürel mirasının sömürülmesinin önlenmesi için en önemli yöntemdir. Böylece aşırı kullanımdan doğan baskı ortadan kalkmış olmaktadır (Gee, 1997: 36).

Çevresel tahribatı önlemek için bir destinasyonun taşıma kapasitesinin belirlenmesi gerekir. Taşıma kapasitesi; doğal kaynaklara negatif etki yapmadan, ziyaretçi tatminini düşürmeden ve yöre toplumunun ekonomisi ve kültürü üzerinde istenmeyen etkiye neden olmadan bir destinasyondan maksimum fayda sağlamaktır (<https://www.academia.edu>). Ekolojik taşıma kapasitesi, bölgenin ekolojik değerlerinde bozulma olmadan bölgede barındırabileceği en çok turist sayısını; sosyal taşıma kapasitesi ise bölge halkının bölgeye gelen turistlere karşı hoşgörü sınırını tanımlamaktadır (Akış, 1999: 37). Bir destinasyonun taşıma kapasitesinin belirlenmesi oldukça zordur. Alt yapı kapasitesi, ulaşım kapasitesi, su arzı ve atık su kapasitesi, verilerde taşıma kapasitesinin belirlenmesine yardımcı olacaktır. Böylece çevresel bozulmaya neden olan etmenler ortadan kalkacaktır (Kahraman-Türkay, 2004: 53).

Sürdürülebilir turizm yönetiminde ürün veya hizmetin uzun vadede sürekli yükselen bir kalite anlayışı ile tüketiciye sunulması büyük önem arz eder. Ancak sürdürülebilir turizm yönetimi uzun ve maliyetli bir süreci içermektedir (Egemen vd., 2012: 13). Sürdürülebilir turizmin paydaşlarından biri de yerel halktır. Turizm faaliyetlerinden en çok etkilenen kesimlerden birisi de yerel halktır. Bir bölgede turizmin gelişmesi ekonomik, çevresel, toplumsal ve kültürel etkiler yaratırken, yerel halkın yaşam kalitesini de doğrudan etkilemektedir (İçöz-vd., 2002: 47). Bir bölgede turizm faaliyetleri gerçekleştirilirken plansız hareket edilirse yerel halk tarafından toplumsal bir tepki oluşur (İzgi, 2007: 47).

Turizm yerel halka sosyal ve ekonomik anlamda faydalar sağlamaktadır. Ancak bu faydalarından daha çok yerel halk turizmin çevreye verdiği olumsuz etkiler, sosyo-kültürel çevrenin değişmesi, ekolojik dengenin bozulması, bölgesel enflasyon, manevi yozlaşma, vb. unsurlardan dolayı turizme karşı negatif tepki göstermektedirler (İzgi, 2007: 51). Turizmin yerel halk açısından fayda- zararı Tablo-1'de verilmektedir.

Tablo 1: Turizmin Yerel Halka Faydaları ve Zararları

Etken	Fayda	Zarar
Ekonomik	<ul style="list-style-type: none"> Turizm yerel halk için yeni bir gelir kaynağı oluşturur. Bölgenin vergi vb. gelir kaynaklarında artışa neden olur. Ekonomik refah seviyesi yükselmesine neden olur. Küçük ve orta büyüklükte yerel işletmelerin gelişmesine katkıda bulunur. Yerel halk için yeni istihdam kaynağı oluşturur. Turizmle birlikte farklı endüstrilerde gelişir. Ve bölgede ekonomik çeşitlilik oluşur. 	<ul style="list-style-type: none"> Mevsimlik bir sektör olduğu için istihdam bakımından sorunlar ortaya çıkabilir. Yerel halk dışında girişimciler ve işletmeler bölgeden ekonomik fayda sağlar. Dışarıdan işçi alımı ile bölgeye göç yaşanır. Turizm gelirlerinin ne oranda nereye gittiğini belirlemek zorlaşır.
Kültürel	<ul style="list-style-type: none"> Yerel halkın kültürel değerlerinin tanıtılmasına katkı sağlar. Yerel halk ve ziyaretçiler arasında kültürel etkileşim ve değişim sağlar. 	<ul style="list-style-type: none"> Bölgenin kültürel değerlerini ticarileştirir bu da değerlerin yerel halk tarafından anlam ve öneminin azalmasına neden olur. Yerel halk tarafından kabul edilemeyecek bazı kültürel farklılıklar getirir
Toplumsal	<ul style="list-style-type: none"> Turizm bölgenin başka amaçla kullanılmayacak doğal kaynaklarının değerlendirilmesini sağlar. Yerel halkın bölgelerine olan bağlılığını artırır. 	<ul style="list-style-type: none"> Yerel halk kısıtlı olan doğal kaynaklarını ziyaretçilerle paylaşmak zorunda kalır. Yerel halk kendi yaşam şekline yabancı olan kişilere karşı hoşgörülü olmak zorunda kalır.

Çevresel	<ul style="list-style-type: none"> • Yerel halk için önemli olan doğal, kültürel ve tarihi kaynakların korunmasını sağlar. 	<ul style="list-style-type: none"> • Çevre kirliliğine yol açar. • Ekolojik dengenin bozulmasına neden olur. • Tarım alanlarına zarar görmesine neden olabilir. • Tükenebilir doğal kaynakların kullanım ömrünün azalmasına neden olur.
-----------------	---	---

Kaynak: Orhan İçöz, Turgut Var, İbrahim İlhan, “*Turizm Planlaması*”, (2002), Ankara, Turhan Kitap Evi, 47.

Bir bölge turizme yöneldiğinde o bölgedeki yerel halkın yaşam kalitesi radikal değişikliklere uğrar. Bu değişiklikler yerel halk tarafından daha çok olumsuz şekilde algılanır. Çünkü turizmle birlikte bölge kalabalıklaşır, trafik yoğunlaşır, doğal kaynaklarda bozulma meydana gelebilir, suç oranları artabilir. Bunların yanı sıra turizm yerel halkın aile ilişkileri ve geleneksel yaşam şekillerinde değişiklikler yaratabilir. Yerel halkın ekonomik geçim kaynaklarına, ekolojik dengeye, yaşam alanlarına, vb. unsurlara zarar verebilir. Turizmle birlikte dışarıdan alınan göç ve ziyaretçiler bölgenin taşıma kapasitesini aşmasına neden olabilir. Turizm yerel halkı sadece olumsuz anlamda etkilemez. Turizm yeni iş olanakları yaratır, unutulmaya yüz tutmuş eski bölgelerin canlanmasına katkı sağlar, sosyal yaşamı geliştirebilir. Yerel halkın turizme karşı motivasyonunu en çok arttıran unsur iş fırsatlarıdır. Turizm ve yerel halk arasındaki en karmaşık problem ise turistler ve yerel halk arasındaki ilişkilidir. Bu ilişki kültürler arası etkileşim sağladığı gibi kültürler arası yozlaşmaya da sebep olabilmektedir (Ambroz, 2008:66).

Yerel halk ve turizm ilişkisi arasındaki ilk araştırmalar turizmin sosyo-kültürel etkileri üzerine 1970’lerde yapılmıştır. 1980’li ve 1990’lı yıllardan sonra ise yerel halk sürdürülebilir gelişmenin bir parçası olarak değerlendirilmiştir (Weaver-Lawton, 2007:4).

Yerel halkın turizme karşı tutumlarını etkileyen unsurlar; demografik özellikleri (yaş, cinsiyet, medeni durum, eğitim düzeyi, meslek, vb.), Sosyo-ekonomik durumları (gelir, etnik köken, ekonomik bağımlılıkları, vb), yerel halk ve turist arasındaki ilişkilidir (Draper- vd., 2011: 64). Yerel halkın turizme karşı negatif tutum geliştirmesi turizmin gelişmesini engeller. Bu nedenle yerel halkın turizme karşı pozitif tutum geliştirmesi sağlanmalıdır. Sürdürülebilir turizm yerel halkın turizme karşı pozitif tutum geliştirmesi için önemli bir araçtır. (Çetinkaya-Dedemen, 2012:5). Turizmin hem olumlu hem olumsuz etkileri en çok yerel halk tarafından hissedilmektedir. Bu nedenle turizmde sürdürülebilir gelişmeden söz edebilmek için turizm ile ilgili kararlar yerel halk söz sahibi olmalı, yerel halkın isteklerine ve beklentilerine önem verilmeli, yerel halkın yaşam kalitesi korunmalı, halkın turizm gelirlerinden pay almaları sağlanmalıdır (Aslan, 2008: 71-79). Böylece yerel halk ekonomik olarak desteklenerek, yaşanabilir çevre korunacaktır (Karaman-Avcıkurt, 2011: 1-9).

GOLF TURİZMİNİN ÇEVRE ÜZERİNDEKİ ETKİLERİ

Golf turizm endüstrisi özellikle Avrupa ve Amerika’da 20 yıl öncesine göre daha çevreci ve sürdürülebilirdir. Günümüzde gelişmekte olan golf destinasyonlarının kontrolsüz genişlemesi yasal, sosyal ve çevresel düzenlemeler ile büyük ölçüde engellenmiştir (Hudson, 2003:193). Günümüzde ekolojik açıdan en duyarlı golf sahaları ve işletmeleri ön plana çıkmaktadır.

Golf turizmi ve tesislerinin her ne kadar ekolojiye zarar verdiği düşünülse de doğal golf alanları ve sürdürülebilir tesisler tam tersine doğal alanların ve vahşi yaşam popülasyonunun geleceğe taşınmasını sağlamaktadır (Terman, 1997: 183).

USGA (Amerika Birleşik Devletleri Golf Birliği) araştırmalarına göre golf sahaları yaban hayatı için iyi yaşam alanları hazırlar, üst toprak tabakasını su ve rüzgâr erozyonundan korur, üst toprak tabakasını yeniler, fiziksel çevrenin estetik kalitesini artırır, yağmur suyunu tutarlar, çim yüzeyler hava sıcaklığını azaltır, hava kalitesini iyileştirir, kentsel alanlarda kirli

yüzey sularını tutarak temizler, alerjik hastalıklara neden olan polenlerin ve yabancı otların azalmasını sağlar, çim bitkisi zarar görmüş alanları onarır. Ayrıca golf sporu ve çim alanlar stresi azaltır, ekonomiye katkı sağlar (USGA, 2007: 1). Ancak tüm olumlu etkilerinin yanı sıra golf sahasının inşası sırasında nitelikli alan kullanımı (Balcı- Koçak, 2014: 49), sahaların ilaçlanması için kullanılan kimyasal ilaçların üretim ve kullanım aşamasında çevreyi zehirlenmesi (Balcı- Gedikli, 2011: 142), doğal bitki örtüsünün tahrip edilmesi, ağaç kesilmesi (<http://www.golfkulubu.com>), dikkatsiz ve plansız uygulamaların olması, kullanılan kimyasallar ve gübreleme işlemleri ile toprak ve suyun kirlenmesi (Çakıcı, 2002: 29), golf sahalarının sulanmasında yüksek miktarda su tüketimi, habitatın rahatsız edilmesi (Balcı- Koçak, 2014: 49), zemin bakım araçlarının kullanılmasından dolayı kaynaklanan gürültü kirliliğinin oluşması (Balcı-Koçak, 2014: 49) gibi olumsuz etkileri de bulunmaktadır. Golf turizminde çevreyi en çok etkileyen unsur golf sahalarıdır. Golf sahalarının çevresel yönleri ve etkilerine Tablo-2’de gösterilmiştir.

Tablo 2: Golf Sahalarının Çevresel Boyutları ve Etkileri

Aktiviteler	Çevresel Boyutları	Çevresel Etkileri
	Çimleri biçmek	Ekolojik dengenin zarar görmesi Organik atık oluşumu (çim biçmek, vb.) Örofikasyon
	Gübrenin Uygulanma aşaması	Ötrofikasyon Toprağın ve suyun kirliliği
	Böcek ilaçlama uygulamaları	Toprağın ve suyun kirliliği Zehirli atıkların ortaya çıkması İnsan ve diğer canlıların sağlıklarının tehdidi
	Toprağın korunması (Havalandırmak vb.)	Ekolojik dengenin bozulması Gürültü kirliliğinin ortaya çıkması
	Toprak Boşaltma	Hidrolojik bozulma
	Sulama ve pompalama	Su kaynağının tükenmesi Enerji kaynağının tükenmesi
	Kimyasalların depolanması	İnsan ve diğer canlıların sağlıklarının tehdidi Toprağın ve suyun kirlenmesi
	Malzeme Temizliği	Su kaynaklarının kirlenmesi ve tükenmesi Katı atıklardan kaynaklı kirlilik
	Makinelerin tamiri	Toprağın kirlenmesi Su kaynağının kirlenmesi
3. Golf Sahaların Yenilenmesi	Toprağın Taşınması	Ekosistemlerin zarar görmesi
	Makineler (golf arabaları, traktör, çim biçme makinesi, vb.)	Su kaynaklarında kirlilik Yenilenemeyen ve yenilenebilen enerji kaynaklarının tükenmesi Toprağın kirlenmesi Zehirli atıkların ortaya çıkması
	Golf arabası (Yakıt ikmali)	Havanın kirlenmesi Yenilenemeyen enerji kaynaklarının tükenmesi Gürültü kirliliğinin ortaya çıkması
	Elektrikli golf arabası	Enerji kaynağının tükenmesi

Kaynak: Andreas Koch, (1998), *Development of Environmental Performance Indicators for European Golf Club*, IIIIEE Master Thesis. M.S. Lund University, s: 15.

ARAŞTIRMA

Araştırmanın Amacı ve Önemi

Bu araştırmanın amacı sürdürülebilir turizmin ayrılmaz bir parçası olan yerel halkın golf turizminin sürdürülebilirliğine yönelik algılarını ortaya koymaktır. Bu bağlamda yerel halkın demografik özellikleri ile golf turizminin olumlu ve olumsuz etkilerine, ekonomik katkılarına, golf turizmine yönelik sürdürülebilirlik uygulamalarına yönelik algıları arasındaki ilişkileri değerlendirmektir.

Golf turizminin varlığını devam ettirebilmesi ve sürdürülebilir olması için yerel halkla bütünleşmeye ihtiyacı vardır. Bu nedenle golf turizmi hakkında yerel halkın görüşleri çok önemlidir. Golf turizmine yönelik çalışmalar yapılırken yerel halkın görüşleri alınması, yaşam alanlarının ve ekonomik faaliyetlerinin kısıtlanmaması (özellikle tarım ve hayvancılık, vb. ekonomik faaliyetler), golf turizmi faaliyetlerinden yerel halkında kazanç sağlaması ve

bölgenin su ve enerji kaynakları ile ekolojik dengesinin korunması vb. durumlar yerel halk için büyük önem taşımaktadır.

Araştırmanın Hipotezleri

Yerel halkın sürdürülebilir golf turizmine yönelik algılarını belirlemek amacıyla geliştirilen ve test edilen hipotezler şunlardır:

Hipotez 1: Yerel halkın golf turizmine yönelik algıları cinsiyete göre farklılaşmaktadır.

Hipotez 2: Yerel halkın golf turizmine yönelik algıları medeni durumlarına göre farklılaşmaktadır.

Hipotez 3: Yerel halkın golf turizmine yönelik algıları yaşlarına göre farklılaşmaktadır.

Hipotez 4: Yerel halkın golf turizmine yönelik algıları eğitim durumlarına göre farklılaşmaktadır.

Hipotez 5: Yerel halkın golf turizmine yönelik algıları mesleklerine göre farklılaşmaktadır.

Hipotez 6: Yerel halkın golf turizmine yönelik algıları ikamet yıllarına göre farklılaşmaktadır.

Araştırmanın Yöntemi

Araştırmada ilk olarak yerel halk ve sürdürülebilir turizm ile ilgili benzer çalışmalar incelenmiştir. Çetinkaya ve Dememen (2012), Emiroğlu'nun "Kaz Dağı Yöresinde Yaşayan Yerel Halkın Kırsal Turizme Bakış Açısının Değerlendirilmesi: Ada Tepe ve Mehmetalan Köyleri Örneği" yüksek lisans tezi, Erol Duran'ın "Sürdürülebilir Turizm Kapsamında Toplumsal ve Kültürel Kimliğin Korunması: Gökçeada Örneği" doktora tezi ve Funda Varnacı Uzun'un "İhlara Vadisi Kültürel Peyzaj Alanında Sürdürülebilir Turizm" doktora tezinde kullanılan ölçekler örnek olarak alınmış, bazı ifadeler elenmiş, bazılarının da yapısı değiştirilmiştir.

Oluşturulan tutum ölçeğinin geçerliliğini test etmek amacı ile 2015 yılı ocak ayında araştırmanın evreni olarak düşünülen Belek bölgesinde ikamet eden 50 kişilik gruba pilot çalışma uygulanmıştır. Pilot çalışma sonucunda ölçeğin genel güvenilirliği Cronbach Alpha tekniği ile değerlendirilmiştir ve $\alpha = 0,921$ bulunmuştur. Güvenilirlik analizinde Cronbach Alpha katsayısının pozitif ve 0.60'ın üstünde olması arzulanır (Nakip, 2006: 189). Ölçeğin güvenilirlik katsayısı kabul edilebilir sınırlar içinde yer aldığı için 27 maddenin de çalışmada kullanılmasına karar verilmiştir.

Araştırmada kullanılan anket formu iki kısımdan oluşmaktadır. Anket formunun ilk kısmında yerel halkın kişisel özelliklerine yönelik açık uçlu ve kapalı uçlu sorular yer almaktadır. Ölçeğin ikinci kısmında yerel halkın golf turizmi ve sürdürülebilirlik algılarını ölçmeye yönelik 27 madde yer almaktadır. Araştırmanın Likert ölçeği oluşturulurken bu ölçek dikkate alınarak Nilgün KÖKLÜ tarafından 1995'te yazılan "Tutumların Ölçülmesi ve Likert Tipi Ölçeklerde Kullanılan Seçenekler" makalesinden yararlanılmıştır (Köklü, 1995; 90).

Araştırmanın Evreni-Örnekleme

Araştırmanın evreni Antalya İli Belek bölgesi olarak belirlenmiştir. Bu bölge ülkemizde en fazla golf tesisine sahip olan yer olduğu için tercih edilmiştir. Belek Turizm Merkezi içinde 36 adet 5 yıldızlı otel, 10 adet golf tesisi ve 1 adet 1.sınıf tatil köyü olmak üzere toplam 48 adet turizm tesisi bulunmaktadır. Araştırmaya 18 yaş ve üstü bireyler dahil edilmiştir. Bunun nedeni ise 18 yaş altı bireylerin reşit olmaması (ailelerinden izin alma zorunluluğunun olması) ve yaşları gereği konu hakkında bilgilerinin yeterli seviyede olmadığı düşünülmesidir. 2013 yılı adrese dayalı nüfus sayımı TÜİK verilerine göre Belek Bölgesinde ikamet eden 18 yaş ve üstü nüfus sayısı 5148 kişidir (<http://www.yzk.gov.tr>). Örneklemin alındığı evreni temsil etmesi

açısından 358 kişilik bir anket uygulaması evreni temsil etmek için yeterli bulunmuştur. Çalışmada 400 anket sahaya dağıtılmış, bire bir görüşme yöntemi ile uygulanmış ve sonuç olarak 400 anket değerlendirmeye alınmıştır.

Verilerin Toplanması ve Analizi

Örneklem kapsamında ilk olarak bölgede ikamet eden kişilere ulaşılmış bu kişilerden nüfusun yoğun olduğu yerler hakkında bilgi alınmıştır. Bu bilgiler doğrultusunda yerel halka ulaşılmış ve gönüllülük esasına dayalı olarak bire bir görüşme yöntemi ile anketler doldurtulmuştur. Katılımcıların farklı sektörlerden olmasına özen gösterilmiştir. Bu nedenle esnaf, tarım sektörü çalışanları, golf turizmi işletmelerinde çalışanlar, ev hanımları, hayvancılık sektörü çalışanları ile irtibata geçilmiştir. Anketin ne amaçla yapıldığı ve ölçek maddelerinin içeriklerin bilgileri kişilerle paylaşılmıştır. Katılımcıların her ifadeyi eksiksiz olarak işaretlemesi sağlanmıştır. Çalışmaya katılmak istemeyen bireyler anlayışla karşılanmış yeterli kişi sayısına ulaşılan kadar çalışma devam ettirilmiştir.

Araştırmanın istatistiksel analizlerine başlamadan önce güvenilirliği (Cronbach Alpha) test edilmiştir. İlk olarak yöre halkının kişisel özelliklerine yönelik frekans dağılımları yapılmış ve genel olarak golf turizminin sürdürülebilirliğine yönelik algılarının ortalamaları test edilmiştir.

Çalışmada faktör analizi uygulanmış daha sonra araştırma için geliştirilen hipotezler test edilmiştir. Hipotezler test edilirken t-testi, Tek Yönlü Varyans Analizi ve Korelasyon analizinden yararlanılmıştır.

Araştırmanın Bulguları

Araştırmaya katılan yerel halkın kişisel özelliklerini belirlemeye yönelik cinsiyet, yaş, eğitim düzeyi, meslek ve bölgede ikamet süresi gibi sorular yönetilmiştir. Tanımlayıcı istatistikler kapsamında elde edilen bulgular Tablo 3’de gösterilmiştir.

Tablo 3: Yerel Halkın Demografik Özelliklerine Yönelik İstatistiksel Veriler

Cinsiyet	N	%	Medeni Durum	n	%
Kadın	157	39,3	Evli	254	63,5
Erkek	243	60,8	Bekâr	146	36,5
Toplam	400	100,0	Toplam	400	100,0
Yaş	n	%	Eğitim Durumu	n	%
18-25	104	26,0	İlköğretim	82	20,5
26-35	119	29,8	Lise	144	36,0
36-45	112	28,0	Önlisans	39	9,8
46-55	47	11,8	Lisans	125	31,3
55+	18	4,5	Lisans Üstü	10	2,5
Toplam	400	100,0	Toplam	400	100,0
Meslek	n	%	İkamet Yılı	n	%
Turizm Sektörü Çalışanı	97	24,3	1-5	61	15,3
Tarım Sektörü Çalışanı	107	26,8	6-10	78	19,5
Esnaf	52	13,0	11-15	64	16,0
Diğer	144	36,0	16-20	68	17,0
Toplam	400	100,0	20+	129	32,3
			Toplam	400	100,0

Çalışmada katılımcıların % 60,8’inin erkek, % 63,5’inin evli olduğu görülmektedir. Ayrıca katılımcıların % 29,3’ü 26-35 yaş grubunda bulunmaktadır. Bu verilere göre katılımcıların çoğunluğunu genç ve orta yaşlı bireylerden oluşmaktadır. Eğitim durumlarına

bakıldığında %36'sının lise düzeyinde eğitim aldığı, %24,3'ünün turizm sektöründe çalıştığı, % 32,3'ünün ise 20 yıldan fazla zamandır Belek Bölgesinde ikamet ettiği görülmektedir.

Tablo 4: Yerel Halkın Golf Turizmi Algularına Etki Eden Faktör Boyutları

Boyutlar	Faktör	Ortalama	Açıklanan Varyans %	Özdeğer	Güvenilirlik
Faktör 1: Golf Turizminin Olumsuz Etkileri		3,70	22,278	6,015	,907
Belek bölgesinde golf turizmi kontrolsüz ve hızlı bir yapılaşmaya neden olmaktadır.	,680	3,77			
Golf tesislerinin faaliyetleri ormanda ve denizde yaşayan canlıların yaşam alanlarına müdahale etmektedir.	,696	3,54			
Golf turizmi için yapılan çalışmalar yöre halkının yaşam alanını kısıtlamaktadır.	,787	3,72			
Belek bölgesindeki turizmin sürdürülebilir olması için golf turizmi dışında alternatif turizm çeşitleri geliştirilmemektedir.	,561	3,59			
Golf turizmi faaliyetlerine yönelik yapılaşmalar bölgenin doğal ve kültürel hayatında tahribata neden olmaktadır.	,733	3,77			
Belek bölgesindeki golf turizm tesislerinin sayılarının artması bölgenin enerji ve su kaynaklarının hızla tükenmesine neden olmaktadır.	,481	3,54			
Belek bölgesinde golf turizminin gelişmesi tarım alanlarının azalmasına neden olmaktadır.	,759	3,80			
Belek bölgesinde gerçekleştirilen mevcut golf turizmi faaliyetleri bölgede çevre kirliliğine neden olmaktadır.	,781	3,78			
Belek bölgesindeki golf tesislerinin sayılarının artması bölgenin orman alanlarının azalmasına neden olmaktadır.	,790	3,91			
Belek bölgesindeki golf turizm tesislerinin sayılarının artması bölgenin taşıma kapasitesini aşmasına neden olmaktadır	,796	3,62			
Faktör 2: Sürdürülebilirlik Uygulamaları		2,62	19,762	5,336	,901
Golf turizmi faaliyetleri gerçekleştirilirken çevresel tahribatı önleyici tedbirler alınmaktadır.	,670	2,50			
Golf turizmi tesisleri enerji verimliliğini artırıcı önlemler almaktadır.	,682	2,37			
Golf turizmi tesislerinin atık su arıtma sistemleri su kaynaklarını ve çevreyi korumaya yetmektedir.	,626	2,43			
Golf turizmi tesisleri belek bölgesinde yapılan tarım ve hayvancılık gibi ekonomik alanların korunmasına özen göstermektedir.	,680	2,35			
Belek bölgesinde yerel yönetimler mevcut tesislerin geleceğe taşınabilmesi için projeler geliştirmektedir.	586	2,84			
Belek bölgesindeki golf turizmine yönelik kaynakların geleceğe taşınabilmesi için yerel yönetimler koruyucu tedbirler almaktadır. (deniz, plajlar, doğal alanlar, mevcut golf sahaları, vb.)	,841	2,72			
Belek bölgesindeki golf turizmine yönelik kaynakların geleceğe taşınabilmesi için tesisler koruyucu tedbirler almaktadır (deniz, plajlar, mevcut golf sahaları, vb.).	,783	2,76			
Yerel yönetimler golf turizm tesislerindeki atık yönetimi ve geri dönüşüm faaliyetlerini takip etmektedir.	,819	2,70			
Belek bölgesindeki golf turizm işletmeleri sürdürülebilir turizm uygulamalarını dikkate almaktadır ve uygulamaktadır.	,497	2,92			
Faktör 3: Golf Turizmi İle Etkileşim		2,58	7,219	1,949	698
Belek bölgesindeki golf turizmi faaliyetleri gerçekleştirilirken yöre halkının hassasiyetleri dikkate alınmaktadır	,611	2,46			
Yöre halkı golf turizmi gelirlerinden pay almaktadır.	,624	2,38			
Yöre halkı ve golf turizmi için gelen turistler birbirleri ile iletişime geçmektedir.	,677	2,90			
Faktör 4: Golf Turizminin Olumlu Etkileri		3,56	7,075	1,910	,661
Belek bölgesinin ekonomik gelişmesine golf turizmi önemli katkı sağlamaktadır.	,651	3,74			
Golf turizmi belek bölgesinin sosyo-kültürel yapısında etkin rol oynamaktadır.	,637	3,79			
Golf turizmi belek bölgesinin çevresel değerlerinin korunmasına katkı sağlamaktadır.	,712	3,16			
Faktör 5: Golf Turizminin Ekonomik Etkileri		3,74	6,318	1,706	,598
Golf turizmi bölgeye diğer turizm çeşitlerine oranla daha fazla ekonomik katkı sağlamaktadır.	,684	3,76			
Belek bölgesinde golf turizminin gelişmesi iş imkânları arttırmakta ve genç nüfusun göç etmesini engellemektedir.	,668	3,73			
KMO =,906: Bartlett's Test Of Sphericity=5775.8883(P=0,000<0,01)					

Yerel halkın sürdürülebilir gelişim kapsamında golf turizmi algılarına yönelik tutum ölçeğinin Cronbach Alfa katsayısı $\alpha=0,856$ bulunmuştur. Tablo 4 incelendiğinde golf turizmine yönelik en yüksek algı değerinin 3,91 ortalama ile “Belek bölgesindeki golf tesislerinin sayılarının artması bölgenin orman alanlarının azalmasına neden olmaktadır” ifadesinin olduğu gözlemlenmektedir. “Golf turizmi tesisleri Belek bölgesinde yapılan tarım ve hayvancılık gibi ekonomik alanların korunmasına özen göstermektedir” ifadesi ise 2,35 ortalama ile en düşük algı ortalamasını oluşturmaktadır.

Yerel halkın golf turizmi algı ortalaması 3,20 olarak bulunmuştur. Bu durum yerel halkın golf turizmine yönelik algılarının orta düzeyde olduğunu göstermektedir.

Katılımcıların golf turizmine yönelik algılarını etkileyen maddelerin boyutlu yapısını tespit etmek amacı ile açıklayıcı faktör analizinden yararlanılmıştır. Verilerin faktör analizi için uygun olup olmadığını test etmek için KMO (Kaiser-Meyer-Olkin) analizinden yararlanılmış ve oran, 906 olarak bulunmuştur. Bu oran örneklem sayısının faktör analizi için yeterli olduğunu göstermektedir. Faktör analizi yapılırken varimax yöntemi kullanılmıştır. Faktör analizi sonucunda toplam varyansın 62,651’ini açıklayan ve özdeğeri 1’in üstünde 5 faktörlü bir yapı ortaya çıkmıştır. Tablo 5’te yerel halkın golf turizmine yönelik algılarına ait faktör boyutlarına yer verilmiştir.

Birinci faktör toplam varyansın %22,278’ini’ini açıklamakta olup “Golf Turizminin Olumsuz Etkileri” olarak isimlendirilmiş ve 10 değişkenden oluşmuştur. Bu faktörü oluşturan değişkenlerin genel ortalaması 3,70’tir. 10 değişkenin bir bütün olarak güvenilirlik katsayısı ise $\alpha=0,907$ bulunmuştur.

İkinci faktör toplam varyansın %19,762’sini açıklamakta olup “Sürdürülebilirlik Uygulamaları” olarak isimlendirilmiş ve 9 değişkenden oluşmuştur. Bu 9 değişkenin genel ortalaması 2,62 ve bir bütün olarak güvenilirlik katsayısı ise $\alpha=0,901$ bulunmuştur.

Üçüncü faktör toplam varyansın %7,219’unu açıklamakta olup “Golf Turizmi İle Etkileşim” olarak isimlendirilmiş ve 3 değişkenden oluşmuştur. 3 değişkenin genel ortalaması 2,58 ve bir bütün olarak güvenilirlik katsayısı $\alpha=0,698$ bulunmuştur.

Dördüncü faktör toplam varyansın %7,075’ini açıklamakta olup “Golf Turizminin Olumlu Etkileri” olarak isimlendirilmiş ve 3 değişkenden oluşmuştur. 3 değişkenin genel ortalaması 3,56 ve bir bütün olarak güvenilirlik katsayısı $\alpha=0,661$ bulunmuştur.

Beşinci faktör toplam varyansın %6,318’ini açıklamakta olup “Golf Turizminin Ekonomik Etkileri” olarak isimlendirilmiş ve 2 değişkenden oluşmuştur. 2 değişkenin genel ortalaması 3,74 ve bir bütün olarak güvenilirlik katsayısı $\alpha=0,598$ bulunmuştur.

Hipotez 1: Yerel halkın golf turizmine yönelik algıları cinsiyete göre farklılaşmaktadır.

Yerel halkın golf turizmi algılarına etki eden faktör boyutları ile cinsiyetleri arasındaki farklılaşma bağımsız örneklem t testi ile analiz edilmiş ve analiz sonuçları Tablo 5’de gösterilmiştir.

Tablo 5: Cinsiyet Değişkenine Göre Katılımcıların Golf Turizmi Algılarına İlişkin Farklılık Analizi Sonuçları

Cinsiyet	Kadın		Erkek		p
	\bar{X}	s.s.	\bar{X}	s.s.	
Sürdürülebilirlik Uygulamaları	3,68	,953	3,72	,970	,671
Golf Turizmi İle Etkileşimleri	2,57	,881	2,65	,924	,353
Golf Turizminin Olumlu Etkileri	2,65	,887	2,55	1,008	,394
Golf Turizminin Olumlu Etkileri	3,54	,874	3,58	,887	,652
Golf Turizminin Ekonomik Etkileri	3,69	,984	3,78	,963	,353

Tablo 5 incelendiğinde golf turizminin olumsuz etkileri ($p=0,661>0,05$), sürdürülebilirlik uygulamaları ($p=0,353>0,05$), golf turizmi ile etkileşimleri ($0,394>0,05$), golf turizminin olumlu etkileri ($p=0,652>0,05$) ve golf turizminin ekonomik etkilerinin ($p=0,353>0,05$) anlamlılık değerlerinin 0,05'den büyük olduğu gözlemlenmektedir. Dolayısı ile H1 hipotezi reddedilmiştir. Yerel halkın sürdürülebilir golf turizmi algılarına etki eden faktör boyutları ile cinsiyetleri arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunamamıştır.

Hipotez 2: Yerel halkın golf turizmine yönelik algıları medeni durumlarına göre farklılaşmaktadır.

Yerel halkın sürdürülebilir golf turizmi algılarına etki eden faktör boyutları ile medeni durumları arasındaki farklılaşma bağımsız örneklem t testi ile analiz edilmiştir. Bu test tüm faktör boyutlarına uygulandığı için her faktör boyutu için alt hipotezler geliştirilmiştir. Geliştirilen alt hipotezler şu şekildedir;

Hipotez 2a: Yerel halkın golf turizminin olumsuz etkilerine yönelik düşünceleri ile medeni durumları arasında anlamlı bir fark vardır.

Hipotez 2b: Yerel halkın sürdürülebilir turizm uygulamalarına yönelik düşünceleri ile medeni durumları arasında anlamlı bir fark vardır.

Hipotez 2c: Yerel halkın golf turizmi ile etkileşim düzeyleri ile medeni durumları arasında anlamlı bir fark vardır.

Hipotez 2d: Yerel halkın golf turizminin olumlu etkilerine yönelik düşünceleri ile medeni durumları arasında anlamlı bir fark vardır.

Hipotez 2e: Yerel halkın golf turizminin ekonomik etkilerine yönelik düşünceleri ile medeni durumları arasında anlamlı bir fark vardır.

Bu hipotezleri test etmek için yapılan bağımsız örneklem t testi analizi sonuçlarına Tablo 6'de yer verilmiştir.

Tablo 6: Yerel Halkın Golf Turizmi Algılarına Etki Eden Faktör Boyutları İle Medeni Durumları Arasındaki Farklılaşma Analizi Verileri

MEDENİ DURUM	EVLİ		BEKAR		p
	\bar{X}	s.s.	\bar{X}	s.s.	
Sürdürülebilirlik Uygulamaları	3,85	,907	3,45	1,004	,000*
Golf Turizmi İle Etkileşimleri	2,52	,851	2,79	,978	,005*
Golf Turizminin Olumlu Etkileri	2,45	,935	2,81	,967	,000*
Golf Turizminin Olumlu Etkileri	3,61	,848	3,48	,933	,170
Golf Turizminin Ekonomik Etkileri	3,85	,928	3,56	1,028	,005*

*P<0,05

Tablo 6 incelendiğinde golf turizminin olumsuz etkileri ($p=0,000<0,05$), sürdürülebilirlik uygulamaları ($p=0,005<0,05$), golf turizmi ilişkileri ($0,00<0,05$), golf ve golf turizminin ekonomik etkilerinin ($p=0,005<0,05$) anlamlılık değerlerinin 0,05'den küçük olduğu gözlemlenmektedir. Dolayısıyla H2_a, H2_b, H2_c ve H2_e alt hipotezleri kabul edilirken H2_d hipotezi reddedilmiştir.

Yerel halkın golf turizminin olumsuz etkilerine yönelik düşünceleri ile medeni durumları arasındaki farklılaşma anlamlıdır. Golf turizminin olumsuz etkilerine yönelik

ortalamlar incelendiğinde; evli (\bar{x} : 3,85) bireylerin bekar (\bar{x} : 3,45) olan bireylere oranla ortalamaları daha yüksektir. Dolayısı ile evli olan bireyler bekar olan bireylere oranla golf turizminin bölge üzerinde daha çok olumsuz etki bıraktığını düşünmektedirler.

Yerel halkın sürdürülebilir turizm uygulamalarına yönelik düşünceleri ile medeni durumları arasında anlamlı bir farklılaşma vardır. Sürdürülebilir turizm uygulamalarına yönelik ortalamalar incelendiğinde bekar (\bar{x} : 2,79) bireylerin ortalaması evli (\bar{x} : 2,52) olan bireylere oranla daha yüksektir. Dolayısı ile bekar olan bireyler evli olan bireylere oranla bölgedeki sürdürülebilir turizm uygulamalarının daha yeterli olduğunu düşünmektedirler.

Yerel halkın golf turizmi ile etkileşim düzeyleri ile medeni durumları arasında anlamlı bir farklılaşma vardır. Golf turizmi ile etkileşimlerinin ortalamaları incelendiğinde bekar (\bar{x} : 2,81) bireylerin ortalama evli (\bar{x} : 2,45) olanlara oranla yüksek olduğu görülmektedir. Dolayısı ile bekarlar evlilere olanlara oranla golf turizmi ile daha çok ilişkilidirler.

Yerel halkın golf turizminin ekonomik etkilerine yönelik düşünceleri ile medeni durumları arasında anlamlı bir farklılaşma vardır. Golf turizminin ekonomik etkilerin ortalamaları incelendiğinde evli (\bar{x} : 3,85) olan bireylerin ortalamalarının bekar (\bar{x} : 3,56) olanlara oranla yüksek olduğu gözlemlenmektedir. Dolayısı ile evli olan kişiler golf turizminin ekonomik getirisinin bekar olanlara oranla daha fazla olduğunu düşünmektedirler.

Yerel halkın golf turizminin olumlu etkilerine yönelik düşünceleri ile medeni durumları arasında ($p=0,170>0,05$) anlamlı bir farklılaşma yoktur. H_{23} hipotezi reddedilmiştir.

Hipotez 3: Yerel halkın golf turizmüne yönelik algıları yaşlarına göre farklılaşmaktadır.

Yerel halkın golf turizmi algılarına etki eden faktör boyutları ile yaşları arasındaki farklılığı tespit etmek amacı ile tek yönlü varyans analizi uygulanmıştır. Hangi gruplar arasında anlamlı farklılaşma olduğunun tespitinde ileri düzey Tukey testi kullanılmıştır. Bu test tüm faktör boyutlarına uygulandığı için her faktör boyutu için alt hipotezler geliştirilmiştir. Geliştirilen alt hipotezler şu şekildedir:

Hipotez 3_a: Yerel halkın golf turizminin olumsuz etkilerine yönelik düşünceleri ile yaşları arasında anlamlı bir fark vardır.

Hipotez 3_b: Yerel halkın sürdürülebilir turizm uygulamalarına yönelik düşünceleri ile yaşları arasında anlamlı bir fark vardır.

Hipotez 3_c: Yerel halkın golf turizmi ile etkileşim düzeyleri ile yaşları arasında anlamlı bir fark vardır.

Hipotez 3_d: Yerel halkın golf turizminin olumlu etkilerine yönelik düşünceleri ile yaşları arasında anlamlı bir fark vardır.

Hipotez 3_e: Yerel halkın golf turizminin ekonomik etkilerine yönelik düşünceleri ile yaşları arasında anlamlı bir fark vardır.

Bu hipotezleri test etmek için yapılan tek yönlü varyans analiz sonuçları Tablo 7’de yer verilmiştir.

Tablo 7: Yerel Halkın Golf Turizmi Algılarına Etki Eden Faktör Boyutları İle Yaşları Arasındaki Farklılaşma Analizi Verileri

Yaş	18-25		26-35		36-45		46+		p
	\bar{x}	s.s.	\bar{x}	s.s.	\bar{x}	s.s.	\bar{x}	s.s.	
	3,53	,983	3,66	,954	3,90	,918	3,71	,980	,044*
Sürdürülebilirlik Uygulamaları	2,68	,941	2,72	,887	2,58	,920	2,41	,845	,125
Golf Turizmi İle Etkileşimleri	2,75	,892	2,62	,927	2,42	1,028	2,52	,987	,078
Golf Turizminin Olumlu Etkileri	3,36	,909	3,71	,833	3,58	,871	3,59	,898	,029*
Golf Turizminin Ekonomik Etkileri	3,53	1,007	3,77	,949	3,92	,903	3,73	1,038	,031*

*p<0,05

Tablo 7 incelendiğinde golf turizminin olumsuz etkileri ($p=0,044<0,05$), golf turizminin olumlu etkileri ($p=0,005<0,05$), golf ve golf turizminin ekonomik etkilerinin ($p=0,031<0,05$) anlamlılık değerlerinin 0,05'den küçük olduğu gözlemlenmektedir. Dolayısıyla H3_a, H3_d ve H3_e alt hipotezleri kabul edilmiştir.

Yerel halkın golf turizminin olumsuz etkilerine yönelik düşünceleri ile yaşları arasındaki farklılaşma anlamlıdır. Golf turizminin olumsuz etkilerine yönelik ortalamalar 18-25 (\bar{x} : 3,53), 26-35 (\bar{x} : 3,66), 36-45 (3,90), 46+ (\bar{x} : 3,71) bulunmuştur. Tukey testi sonucunda en yüksek ortalama 36-45 yaş grubuna en düşük ortalama ise 18-25 yaş grubuna aittir. 36-45 yaş grubunda olanlar diğer yaş gruplarına oranla golf turizminin bölge üzerinde olumsuz etkisinin daha çok olduğunu düşünmektedirler.

Yerel halkın golf turizminin olumlu etkilerine yönelik düşünceleri ile yaşları arasında anlamlı bir farklılaşma vardır. Sürdürülebilirlik uygulamaları ortalamaları incelendiğinde en yüksek ortalamanın 26-35 (\bar{x} : 3,71) yaş grubuna, en düşük ortalamanın ise 18-25 (\bar{x} : 3,36) yaş grubuna ait olduğu gözlemlenmektedir. Tukey testi sonucuna göre 26-35 yaş grubundakiler diğer yaş grubundakilere oranla golf turizminin bölge üzerinde daha fazla olumlu etkisi olduğunu düşünmektedirler.

Yerel halkın golf turizminin ekonomik etkilerine yönelik düşünceleri ile yaşları arasında anlamlı bir farklılaşma vardır. Golf turizminin ekonomik etkilerin ortalamaları incelendiğinde; en yüksek ortalama 36-45 (\bar{x} : 3,92) yaş grubuna, en düşük ortalamanın ise 18-25 (\bar{x} : 3,53) yaş grubuna ait olduğu görülmektedir. Tukey testi sonucuna göre 36-45 yaş grubundakiler diğer yaş grubundakilere oranla golf turizminin bölge ekonomisine etkisinin daha fazla olduğunu düşünmektedirler.

Yerel halkın yaşları ile sürdürülebilirlik uygulamalarına yönelik düşünceleri arasında ($p=0,78>0,05$) ve golf turizmi ile etkileşimleri arasında ($p=0,125>0,05$) anlamlı farklılaşmaların olmadığı gözlemlenmiştir. Dolayısı ile H3_b ve H3_c hipotezleri reddedilmiştir.

Hipotez 4: Yerel halkın golf turizmine yönelik algıları eğitim durumlarına göre farklılaşmaktadır.

Yerel halkın golf turizmi algılarına etki eden faktör boyutları ile eğitim düzeyleri arasındaki farklılaşma tek yönlü varyans analizi ile tespit edilmiştir. Hangi gruplar arasında anlamlı farklılaşma olduğunun tespitinde Tukey testi kullanılmıştır. Bu test tüm faktör boyutlarına uygulandığı için her faktör boyutu için alt hipotezler geliştirilmiştir. Geliştirilen alt hipotezler şu şekildedir:

Hipotez 4_a: Yerel halkın golf turizminin olumsuz etkilerine yönelik düşünceleri ile eğitim düzeyleri arasında anlamlı bir fark vardır.

Hipotez 4_b: Yerel halkın sürdürülebilir turizm uygulamalarına yönelik düşünceleri ile eğitim düzeyleri arasında anlamlı bir fark vardır.

Hipotez 4_c: Yerel halkın golf turizmi ile etkileşim düzeyleri ile eğitim düzeyleri arasında anlamlı bir fark vardır.

Hipotez 4_d: Yerel halkın golf turizminin olumlu etkilerine yönelik düşünceleri ile eğitim düzeyleri arasında anlamlı bir fark vardır.

Hipotez 4_e: Yerel halkın golf turizminin ekonomik etkilerine yönelik düşünceleri ile eğitim düzeyleri arasında anlamlı bir fark vardır.

Bu hipotezleri test etmek için yapılan tek yönlü varyans analiz sonuçlarına Tablo 8’de yer verilmiştir.

Tablo 8: Yerel Halkın Golf Turizmi Algularına Etki Eden Faktör Boyutları İle Eğitim Düzeyleri Arasındaki Farklılaşma Analizi Verileri

Eğitim Düzeyi	İlköğretim		Lise		Önlisans		Lisans ve Üstü		p
	Ort.	S.S.	Ort.	S.S.	Ort.	S.S.	Ort.	S.S.	
Sürdürülebilirlik Uygulamaları	3,91	,809	3,59	1,011	3,51	,753	3,75	1,029	,057
Golf Turizmi İle Etkileşimleri	2,45	,858	2,60	,896	2,95	,770	2,64	,965	,047*
Golf Turizminin Olumlu Etkileri	2,49	,868	2,73	,881	2,45	1,021	2,52	1,067	,150
Golf Turizminin Ekonomik Etkileri	3,73	,838	3,53	,867	3,73	,806	3,44	,928	,067
Golf Turizminin Ekonomik Etkileri	3,79	,888	3,65	,966	3,80	,936	3,80	1,044	,548

*p<0,05

Tablo 8 incelendiğinde yerel halkın eğitim düzeyi ile golf turizminin olumsuz etkileri($p=0,057>0,05$), golf turizmi ile etkileşimleri ($p=150>0,05$), golf turizminin olumlu etkileri($p=0,067>0,05$) ve golf turizminin ekonomik etkileri($p=0,548>0,05$) arasında $p>0,05$ bulunmuştur. Dolayısıyla ile H4_a, H4_c, H4_d ve H4_e alt hipotezleri reddedilmiştir.

Yerel halkın eğitim düzeyi ile sürdürülebilirlik uygulamaları ($p=0,47<0,05$) arasında 0,05 düzeyinde anlamlı farklılaşmaya rastlanmıştır. Dolayısıyla ile H4_b alt hipotezi kabul edilmiştir. Önlisans mezunları diğer eğitim düzeyine sahip katılımcılara oranla golf turizminin daha sürdürülebilir olduğunu düşünmektedirler.

Hipotez 5: Yerel halkın golf turizmine yönelik alguları mesleklerine göre farklılaşmaktadır.

Yerel halkın golf turizmi algularına etki eden faktör boyutları ile meslekleri arasındaki farklılaşma tek yönlü varyans analizi ile tespit edilmiştir. Hangi gruplar arasında anlamlı farklılaşma olduğunun tespitinde Tukey testi kullanılmıştır. Bu test tüm faktör boyutlarına uygulandığı için her faktör boyutu için alt hipotezler geliştirilmiştir. Geliştirilen alt hipotezler şu şekildedir:

Hipotez 5_a: Yerel halkın golf turizminin olumsuz etkilerine yönelik düşünceleri ile meslekleri arasında anlamlı bir fark vardır.

Hipotez 5_b: Yerel halkın sürdürülebilir turizm uygulamalarına yönelik düşünceleri ile meslekleri arasında anlamlı bir fark vardır.

Hipotez 5_c: Yerel halkın golf turizmi ile etkileşim düzeyleri ile meslekleri arasında anlamlı bir fark vardır.

Hipotez 5_d: Yerel halkın golf turizminin olumlu etkilerine yönelik düşünceleri ile meslekleri arasında anlamlı bir fark vardır.

Hipotez 5_e: Yerel halkın golf turizminin ekonomik etkilerine yönelik düşünceleri ile meslekleri arasında anlamlı bir fark vardır.

Bu hipotezleri test etmek için tek yönlü varyans analiz sonuçlarına Tablo 9’da yer verilmiştir.

Tablo 9: Yerel Halkın Golf Turizmi Algılarına Etki Eden Faktör Boyutları İle Meslek Grupları Arasındaki Farklılaşma Analizi Verileri

Meslek	Turizm Sektörü		Tarım Sektörü		Esnaf		Diğer		p
	\bar{x}	s.s.	\bar{x}	s.s.	\bar{x}	s.s.	\bar{x}	s.s.	
	3,23	,953	3,76	,911	3,86	,836	3,91	,950	,895
Sürdürülebilirlik Uygulamaları	3,03	,917	2,53	,809	2,52	,921	2,45	,891	,000*
Golf Turizmi İlişkileri	2,74	,986	2,56	,881	2,66	,952	2,46	,999	,000*
Golf Turizminin Olumlu Etkileri	3,68	,929	3,62	,856	3,60	,811	3,43	,883	,147
Golf Turizminin Ekonomik Etkileri	3,64	1,053	3,68	,957	3,98	,692	3,74	1,011	,142

*p<0,05

Tablo 9 incelendiğinde yerel halkın meslek grupları ile sürdürülebilirlik uygulamaları ($p=0,000>0,01$) ve golf turizmi ile etkileşimleri ($p=0,000<0,01$) arasında 0,01 düzeyinde anlamlı bir farklılaşma olduğu görülmektedir. Dolayısı ile $H5_b$ ve $H5_c$ alt hipotezleri kabul edilmiştir.

Yerel halkın meslekleri ile sürdürülebilirlik uygulamalarına yönelik düşünceleri arasındaki Tukey testi sonucu incelendiğinde en yüksek ortalamanın turizm sektörü (\bar{x} : 3,03) grubu en düşük olanın ise diğer meslek (\bar{x} : 2,45) grupları olduğu gözlemlenmektedir. Turizm sektörü çalışanları diğer meslek gruplarına oranla sürdürülebilirlik uygulamalarının daha fazla dikkate alındığını ve uygulandığını düşünmektedirler.

Yerel halkın meslekleri ile golf turizmi ile etkileşimleri arasındaki Tukey testi sonucu incelendiğinde en yüksek ortalamanın turizm sektörü (\bar{x} : 2,74) grubu en düşük ortalamanın ise diğer meslek (\bar{x} : 2,46) gruplarına ait olduğu görülmektedir. Dolayısı ile turizm sektörü çalışanlarının golf turizmi ile etkileşimleri diğer meslek gruplarına oranla daha yüksektir.

Yerel halkın meslekleri ile golf turizminin olumsuz etkileri ($p=,895>0,05$), golf turizminin olumlu etkileri ($p=0,147>0,05$) ve golf turizminin ekonomik etkileri ($p=0,142>0,05$) arasında 0,05 düzeyinde anlamlı bir farklılaşmaya rastlanmamıştır. Dolayısıyla $H5_a$, $H5_d$ ve $H5_e$ alt hipotezleri reddedilmiştir.

Hipotez 6: Yerel halkın golf turizmine yönelik algıları ikamet yıllarına göre farklılaşmaktadır.

Yerel halkın golf turizmi algılarına etki eden faktör boyutları ile ikamet yılları arasındaki farklılaşma tek yönlü varyans analizi ile tespit edilmiştir. Hangi gruplar arasında anlamlı farklılaşma olduğunun tespitinde Tukey testi kullanılmıştır. Bu test tüm faktör boyutlarına uygulandığı için her faktör boyutu için alt hipotezler geliştirilmiştir. Geliştirilen alt hipotezler şu şekildedir:

Hipotez 6_a: Yerel halkın golf turizminin olumsuz etkilerine yönelik düşünceleri ile ikamet yılları arasında anlamlı bir fark vardır.

Hipotez 6_b: Yerel halkın sürdürülebilir turizm uygulamalarına yönelik düşünceleri ile ikamet yılları arasında anlamlı bir fark vardır.

Hipotez 6_c: Yerel halkın golf turizmi ile etkileşim düzeyleri ile ikamet yılları arasında anlamlı bir fark vardır.

Hipotez 6_d: Yerel halkın golf turizminin olumlu etkilerine yönelik düşünceleri ile ikamet yılları arasında anlamlı bir fark vardır.

Hipotez 6e: Yerel halkın golf turizminin ekonomik etkilerine yönelik düşünceleri ile ikamet yılları arasında anlamlı bir fark vardır.

Bu hipotezleri test etmek için tek yönlü varyans analiz sonuçlarına Tablo 10'de yer verilmiştir.

Tablo 10: Yerel Halkın Golf Turizmi Algılarına Etki Eden Faktör Boyutları İle İkamet Yılları Arasındaki Farklılaşma Analizi Verileri

İkamet Yılı	1-5		6-10		11-15		16-20		20+		p
	\bar{x}	s.s.	\bar{x}	s.s.	\bar{x}	s.s.	\bar{x}	s.s.	\bar{x}	s.s.	
	3,59	1,017	3,56	,966	3,46	,894	3,59	1,037	4,03	,962	,000*
Sürdürülebilirlik Uygulamaları	2,74	,979	2,74	,933	2,95	,961	2,47	,869	2,40	,783	,000*
Golf Turizmi İle Etkileşimleri	2,72	,965	2,61	,888	2,94	,961	2,51	,887	2,35	,988	,001*
Golf Turizminin Olumlu Etkileri	3,47	,966	3,57	,831	3,73	,828	3,50	,905	3,55	,838	,489
Golf Turizminin Ekonomik Etkileri	3,65	,968	3,67	,928	3,65	,987	3,61	1,029	3,94	,951	,080

*p<0,05

Tablo 10 incelendiğinde; yerel halkın ikamet yılları ile golf turizminin olumsuz etkileri(p=0,000<0,01), sürdürülebilirlik uygulamaları(p=0,000<0,01) ve golf turizmi ile etkileşimleri(p=0,001<0,01) arasında 0,01 düzeyinde anlamlı farklılıklar olduğu gözlenmiştir. Dolayısı ile H6_a, H6_b ve H6_c alt hipotezleri kabul edilmiştir.

Yerel halkın ikamet yılları ile golf turizminin olumsuz etkilerine yönelik düşünceleri arasındaki Tukey testi sonucu incelendiğinde en yüksek ortalamanın 20'dan (\bar{x} :4,03) daha fazladır bu bölgede ikamet edenlere, en düşük ortalamanın ise 11- 15(\bar{x} : 3,46) yıl arası bu bölgede ikamet edenlere ait olduğu gözlemlenmektedir. 20 yıldan uzun süredir bölgede ikamet eden kişiler diğer kişilere oranla golf turizminin bölgeye olumsuz etkisinin daha fazla olduğunu düşünmektedirler.

Yerel halkın ikamet yılları ile sürdürülebilirlik uygulamalarına yönelik düşünceleri arasındaki Tukey testi sonucu incelendiğinde en yüksek ortalamanın 11-15(\bar{x} : 2,95) yıl grubuna en düşük ortalamanın ise 20+(\bar{x} :2,40) yıl grubuna ait olduğu görülmektedir. Dolayısı ile 11-15 yıldır bölgede ikamet eden kişiler diğer kişilere oranla sürdürülebilirlik uygulamalarının bölgede dikkate alındığını ve uygulandığını düşünmektedirler.

Yerel halkın ikamet yılları ile golf turizmi ile etkileşimleri arasındaki Tukey testi sonucu incelendiğinde en yüksek ortalamanın 11-15(\bar{x} : 2,94) yıl grubuna, en düşük ortalamanın ise 20+(\bar{x} : 2,35) yıl grubuna ait olduğu gözlemlenmektedir. Dolayısı ile 11-15 yıldır bölgede ikamet eden kişilerin golf turizmi ile etkileşimleri 20 yıldan uzun zamandır bölgede ikamet eden kişilere oranla daha fazladır.

Yerel halkın ikamet yılları ile sürdürülebilirlik uygulamaları(p=,489>0,05) ve golf turizminin ekonomik etkileri (0,80>0,05) arasında 0,05 düzeyinde anlamlı bir farklılaşmaya rastlanmamıştır. Dolayısı ile H6_d ve H6_e alt hipotezleri reddedilmiştir.

SONUÇ

Yapılan analizler sonucunda yerel halkın golf turizmi algılarının orta düzeyde olduğu tespit edilmiştir. Bununla birlikte yerel halkın golf turizmi algısına etki eden 5 faktör boyutu olduğu tespit edilmiştir. Bu faktörler: golf turizminin olumsuz etkileri, sürdürülebilirlik

uygulamaları, golf turizmi ile etkileşim, golf turizminin olumlu etkileri ve golf turizminin ekonomik etkileri olarak isimlendirilmiştir. Yerel halk golf turizminin bölge üzerindeki olumlu, olumsuz, ekonomik etkilerin fazla olduğunu ve sürdürülebilirlik uygulamalarının çok fazla dikkate alınmadığını düşünmektedir. Ayrıca yerel halkın golf turizmi ile etkileşim düzeylerinin orta seviyede olduğu tespit edilmiştir.

Bireylerin kadın veya erkek olması golf turizmi algılarına yönelik düşüncelerini farklılaştırmamaktadır. Evli olan bireyler ise bölgenin geleceğe taşınabilmesi, sürdürülebilirliği konusunda kaygılıdır. Ancak golf turizminin bölge üzerindeki olumlu ve ekonomik etkilerini de göz ardı etmemektedirler. Orta yaşlı bireyler, genç olan bireylere oranla golf turizmi bölge üzerinde daha çok olumsuz etkiye sahiptir düşüncelerine rağmen genç olanlara oranla golf turizminin ekonomik getirisinin daha fazla olduğunu düşünmektedirler. Önlisans mezunu olan bireyler diğer eğitim düzeylerinde olan bireylere oranla golf turizmi yapılırken sürdürülebilirlik uygulamalarının daha çok dikkate alındığını düşünmektedir. Turizm sektörü çalışanlarının meslekleri gereğince golf turizmi ilişkileri diğer sektör çalışanlarından daha fazladır. Bölgede 20 yıldan uzun süre ikamet edenler golf turizminin bölgeye olumsuz etkisinin daha fazla olduğunu ve sürdürülebilirlik uygulamalarının dikkate alınmadığını düşünmektedir. Yerel halkın golf turizmi algıları ve golf turizmi algılarına etki eden faktör boyutları arasında anlamlı ve pozitif yönlü ilişkiler saptanmıştır. Faktör boyutlarındaki artış golf turizmi algısının artmasına, düşüş ise algının azalmasına neden olmaktadır.

Yerel halkın golf turizmine yönelik pozitif tutum geliştirmelerine yönelik önerileri şu şekilde sıralayabiliriz;

- Bölgede golf turizmi çalışmaları yürütülürken yerel halkın hassasiyetleri dikkate alınmalı, ekonomik alanları (tarım, hayvancılık, vb.) korunmalıdır.
- Turizm gelirlerinden pay almaları sağlanmalıdır.
- Enerji ve su kaynaklarının kullanımına maksimum seviyede dikkat edilmelidir.
- Yerel halk golf turizminden ayrı düşünülmemelidir.
- Kontrolsüz ve hızlı yapılaşmadan kaçınılmalıdır.
- Doğal ve kültürel alanlar korunmalıdır.
- Golf turizmine yönelik istihdam yapılırken yerel halka öncelik tanınmalıdır.
- İşletmeler ve yerel yönetimler yerel halkın algılarını pozitif yönde etkileyecek politikalar geliştirmelidir.
- İşletmeler ve yerel yönetimler turizm, çevre ve sürdürülebilir gelişmeye yönelik yerel halka eğitim ve seminer vermelidir.
- Bunlar, vb. sebepler yerine getirilirse yerel halkın golf turizminin sürdürülebilir gelişmeye katkılarına olan inanışları artacaktır.

KAYNAKÇA

- Akış, S, (1999), *Sürdürülebilir Turizm ve Türkiye*. İstanbul: Anotolia Yayıncılık
- Altanlar, A.ve Akıncı, G. K. (2011). Sürdürülebilir turizm planlaması için yöre halkı ve yerli turistlerin davranış ve beklentilerini anlamaya yönelik bir araştırma: "Akçakoca örneği", *Ankara Üniversitesi Çevre Bilimleri Dergisi*, 3(2): 1-20.
- Ambroz, M., (2008). Attitudes of local residents towards the development of tourism in slovenia the case of the primaska, dolenjaska, garenjaska and liubliana regions, *Slovenia: Anthropological Notebooks*, 14(1): 63-79.

- Aslan, A. (2008). Turizm planlamasına yerel toplumun katılımı, “Saklı Bahçe Akkaya üzerinde bir inceleme”, *Turizm Araştırmaları Dergisi*, 19(1): 71-83.
- Balcı, V. ve Gedikli, N. (2011). Golf sahalarında kullanılan kimyasal ilaçların ve gübrelerin çevre ve uygulayıcıları üzerine etkileri- organik yaklaşımlar, *Spormetre Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 14(9): 141-148.
- Balcı, V. ve Gedikli, N. (2014). Spor ve regresyon alanlarının tasarımında ve kullanımında çevresel sürdürülebilirlik, *Spor ve Performans Araştırmaları Dergisi*, 5(2): 46-58.
- Barrow, C. J. (2006). *Environmental Management for Sustainable Development*, London & Newyork: Routledge(Taylor&Francais Group).
- Castallanı, V. (2010). Development of Methodologies and İndicators to Assoss Sustainability in Tourism and Agriculture, İtalya: Ünivercity of Milano-Bicocca
- Cooper, C-Flect, J.-Fyall, A.ve Wanhill, S. (2008). *Tourism Principles and Practice*, U.S.A: Prentice Financial Times.
- Çakıcı, I., (2002). Golf Sahalarının Çevresel Etkilerinin Belek Örneğinde İrdelenmesi, Ankara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- Çetinkaya, G. ve Dedemen, O, (2012). Golf turizmine yönelik yerel halkın algılarının belirlenmesi: “Antalya/Belek örneği”, *Turizm & Araştırma Dergisi*, 2:1-26.
- Çevirgen, A.-Demir, C. (2006). *Turizm ve Çevre Yönetimi: “Sürdürülebilir Gelişme Yaklaşımı”*. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Draper, J., Woosnom, K.M.ve Norman, W.C. (2011). Tourism use history: “exploring a new framework for understanding residents attitudes toward tourism”, *Journal of Travel Research*, 50(1): 64-77.
- Egemen, M., Eyneban, M. E., Markoç, G., Ocakverdi, H.A. ve Özkuş, M. M. (2012). *Sürdürülebilir Turizm Raporu*, İstanbul: SİS Matbaacılık Prom. Tanıtım Hiz. Tic.
- Gee, C. (1997). *International Tourism; “A Global Perspective*, WTO Yayınları.
- Gündüz, F. (2004). Çevre ve turizmin sürdürülebilirliği, *İstanbul: Şişli Belediyesi Planlama Raporu*, ss. 58-66.
- Güneş, G. (2011). Konaklama sektöründe çevre dostu yönetimin önemi, *KMÜ Sosyal ve Ekonomik Araştırmalar Dergisi*, 10(18):45-51.
- Hudson, S. (2003). *Sport and Adventure Tourism*. Newyork, Oxford, London: The Haworth Hospitality Press.
- İçöz, O., Var, T. ve İlhan, İ. (2002). *Turizm Planlaması*. Ankara: Turhan Kitapevi.
- İzgi, M. T. (2007). Osmaniye İlinin Turizm Potansiyelinin Bölgesel Kalkınma Politikaları Açısından Değerlendirilmesi ve Sürdürülebilir Turizmin Gelişimi İçin Bir Model Önerisi, İstanbul Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Kahraman, N.-Türkay, O. (2004). *Turizm ve Çevre*. Ankara: Detay Yayıncılık
- Karaman, S. ve Avcıkurt, C. (2011). Turizmin halk üzerindeki etkileri, *Samsun Sempozyumu*, ss. 1-11.
- Koçaslan, G. (2010). Sürdürülebilir kalkınma hedefi çerçevesinde türkiye'nin rüzgâr enerjisi potansiyelinin yeri ve önemi, *İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 4:55-61.
- Koch, A. (1998). Development of Enviromental Performance Indicators for European Golf Club, *IIIEE Master Thesis*. M.S. Lund University.
- Köklü, N. (1995), Tutumların ölçülmesi ve Likert tipi ölçeklerde kullanılan seçenekler, *Ankara Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi*, 28(2): 81-90.
- Kuter, N.ve Ünal, H. E. (2009). Sürdürülebilirlik kapsamında eko turizmin çevresel, ekonomik ve sosyo-kültürel etkileri, *Kastamonu Üniversitesi Orman Fakültesi Dergisi*,1: 146-156.

Mccoll, F. S. ve Moisey, R. N. (2008). Patways and pitfalls in the search for sustainable tourism, *U.S.A: Tourism Recreation and Sustainability 2nd Edition Linking Culture and The Environment*, 1-15.

Özkök, F. ve Gümüş, F. (2009). Sürdürülebilir turizmde bilginin önemi, *Çanakkale Yönetim Bilimleri Dergisi*, 7(1): 51-71.

Seyhan, G. ve Yılmaz, S. B. (2010). Sürdürülebilir turizm kapsamında konaklama işletmelerinde yeşil pazarlama: “Calista Luxury Resort hotel”, *İzmir İşletme Fakültesi Dergisi*, 11(1): 51-74.

Terman, M. R. (1997). Natural Links: “Naturalistic Golf Courses Wild Life Habitat, *U.S.A: Landscape and Urban Planing*, 38: 183-197.

Weaver, D. B. ve Lawton, L.J. (2007). Twenty years on the state of contemporary ecotourism research, *U.S.A. School of Hotel, Restaurant and Tourism Management*, University of North Carolina, Colimbia: SG29208.

USGA, (2007). *Golf Course Benefit People & Wildlife*, U.S.A

WTO, (1998). *Guide for Local Authorities on Developing Sustainable Tourism*

https://www.academia.edu/26161610/Ta%C5%9F%C4%B1ma_Kapasitesi , Erişim: 19.02.17

http://www.ysk.gov.tr/ysk/docs/2014MahalliIdareler/MuhtarlikTuru_Secmen_Sandik_Sayilari.pdf Erişim: 21.06.16